

Kapiya Sën Pita Kevu Netu Luu Vu Kerisi-yi-alam

¹ Yesu Kerisi yi hur los yi sinarë sa Simon Pita. Sa nekevu kapiya sënë yök vu ham sën ham ayomin neya timu vu yi nebë he behil nehevong ving ggëp ti lo. Yesu Kerisi tu hil Anutu, getu hil mehö sën neko hil yom vu yi lo. Yi mehö yohvu om sën vong behil ayod neya timu vu yi. ² Gwëbeng ham rak Anutu luho hil Mehöböp Yesu nij venuh, om luho degevong semusemu nyëmasën nökö böpata jak vu ham, gedegevong beham ayomin gëp revuh rot.

Anutu Ggoin Hil Rak Tu Yö Yi Ngaa

³ Hil arak Anutu ni in ggoin hil rak in bë hil gako niwëëk los vunek vunek yagek-yi natu hil ngaa behil sepa dok yi aggata nivesa. Lob vong ngaa pin sën hil narak vu in lo vu hil in yi mehö niwëëk degwa, om sën hil ayoh vu bë medo nivesa besepa dok aggata niröp mu. ⁴ Yönon, ngaa pin sën nedo dob agi og rëk petar na bemala nama na, in mehönon malaj nesepa ngaa nipaya paya mu. Gak hamek su rëk malamin nama na verök yi nabë saga rë. In Anutu rëk geko ham vër gegevong yi semusemu böp los nivesa anon sagi vu ham in ham natu yi alam benim in nabë yi. ⁵ Ham kwamin bo ngaa saga beham gwevong huk niwëëk rot geving. Ham ayomin neya timu vu Yesu om ham gwegin ham begwevong ngaa nivesa vesa geving. Ham gwevong ngaa nivesa, log ham gwevong huk in gagek pin in ham natök jak degwa

mejak ni geving. ⁶ Ham natök jak kwamin mejak gagek degwa ni nabë saga, log ham gwegin ayomin nivesa geving. Ham gwegin ayomin nivesa, log ham najom ham ahon bebare niwëek geving. Ham najom ham ahon mebare niwëek, log ham sepa dok Anutu yi aggata niröp geving. ⁷ Ham sepa dok Anutu yi aggata niröp, log ham gwelë Kerisi-yi-alam nivesa geving. Ham gwelë Kerisi-yi-alam nivesa, log ham ahëmin geving mehönnon pin geving. ⁸ In nabë ham sepa dok ngaa pin sënë begwvong pangsen, og ham su rëk medo meris geham huk anon nama rë. Gak ngaa sënë rëk gevong beham jak hil Mehöböp Yesu Kerisi yi ngaa pin ni los dahis. ⁹ Gak mehö sën su hen huk nebë agi neggëp rë lo, og yi nebë mehö mala kenod. Genebë mehö mala raru sën su yoh vu bë gelë ngaa gëp adingnë rë lo. In ggërin demi yom vu gagek sën Anutu ripek yi ngaa nipaya wirek hen ya lo. ¹⁰ Om arig lo, Anutu ggooin ham rak ggovek betato ham bë ham natu yi alam, om ham ngo pasang gwvong huk niwëek in anon jak vu ham. Nabë ham sepa dok ngaa pin sënë, og ham su yoh vu bë rëk bës rë. ¹¹ Yönon, nabë ham gwvong nabë sënë, og rëk tatekin aggata vu ham, beham dok na hil Mehöböp Yesu Kerisi sën neko hil vër in hil ngaa nipaya nyëvewen lo yi nyëg. Sën rëk gëp degwata los degwata lo. ¹² Sënëk yönon, ham rak ngaa pin sënë ni vorot. Lob ham ko gagek anon sënë rak ggovek ya, lob ham nare niwëek in. Rëk sa bë nanër vu ham gök gökin, in sebër ham kwamin beham kwamin bo gökin. ¹³ In sa kwag nevo bë ngaa sënëk nivesa, om noh vu buk sën sëk nahën nemedo vesag lo, og sëk nanër vu ham gök gökin

in sebër ham kwamin. ¹⁴ In hil Mehöböp Yesu Kerisi nër rangah vu sa wirek beserak ni bë yik sa hevongin getur sa vër in navig nyë dus teka. ¹⁵ Om sën sa nehevong huk niwëek rot menekevu gagek yök vu ham, in bë nabë sa nadiik, og ham yoh vu bë rëk kwamin bo gagek sënë gökin noh vu buk pin.

He Halë Kerisi Niçapiik Ggovek Ya

¹⁶ Gagek sën he nanër agi og he su nanër keriiing tetuhinsën nebë sën mehönon los kwaj yö kwaj nevo medenenër lo rë. Gaç he halë rak malamin bë Mehöböp los bengö yönon. Om sën he nër vu ham ggovek ya beham rak hil Mehöböp Yesu Kerisi niwëek ni, geham rak ni bë rëk nom gökin. ¹⁷ Yönon, Ama Anutu tato niwëek los arë böp rangah loç buk sën gagek yam vu niçapiik degwa beço yi rak lo bë, “Sa nalug sënë, sahëg ving yi pangsën gesa ahëg nivesa rot vu yi.” ¹⁸ Alöö nado ving yi ggëp kedu vabuung wirek behango aye sënë yam vu yagek.

¹⁹ Nebë saga, lob he halë bë alam-denenër-gagek-rangahsën hir gagek anon rak. Om bë ham najom hir gagek ahon, og saga mëm nivesa rot. In alam-denenër-gagek-rangahsën hir gagek og nebë ram sën netum lok nyëg malakenu, benedo rot benyëg neheng rak lob Betuheng Majelëe kedi netum loç ham ayomin lo. ²⁰⁻²¹ Rëk mu ham jak sënë ni namugin rë nabë wirek og Anutu yi gagek su verup mehöti avi yoh vu yö kwa rë. Gaç Anon Vabuung yö neggee vu sir bedenener Anutu yi gagek yam rangah. Nebë sënë om hil su ayoh vu bë tatekin gagek sën neggëp loç Anutu-yi-çapiya

lo ti degwa jeggin jeggin noh vu hil ngo kwad rë, gaḵ Anon Vabuung doḵ vu hil og mëm.

2

Alam-gagek-kuungsën Hir Ngaa Nipaya

¹ Wirek og alam-gagek-kuungsën deverup loḵ alam Israel, om yik tatovaha-gagek-kuungsën-yi rëḵ deberup doḵ ham geving nabë saga. Rëḵ debun sir gedenanër gagek kuungsën aggagga in debasap alam, geyö rëḵ degeruu demij vu Mehöböp sën bago sir yom lo geving. Rëḵ degevong nabë sënë, rëḵ mu rëḵ malaj nama pevis avuti. ² Nebë saga rëḵ mu alam ngahisekë rëḵ desepa doḵ alam saga hir ngaa nipaya aggagga, lob tum rëḵ degevong balam jeggin jeggin la denanër gagek nipaya jaḵ aggata-gagek-anon-yi. ³ Alam sagi malaj anöo verök yi, om rëḵ denanër gagek kuungsën ngahisekë in degeḵo ham hömin monë lu ngaa nah vu sir. Rëḵ mu Anutu yö ro buk sën gengo hir gagek lo wirek meneggëp vorot bë rëḵ malaj nama. Lob ngaa sën basap sir lo, og su ggëp yiing rë, gaḵ yö medo negin.

⁴ Log yik angër la devong ngaa nipaya wirek, rëḵ Anutu su nelë sir mu rë. Gaḵ duu sir loḵ ya qarabus ggëp Nyëg Nipaya loḵ waak malakenu. Lob nahën denedo loḵ rot medenegin buk-nyëvewen-yi.

⁵ Log yik alam sën denedo wirek lo, og yik nebë saga ving. Su kwa pesivin sir rë. gaḵ vong mebël vuuk böpata merehöö sir vahi sën deruu demij vu Anutu lo bemalaj maya. Gaḵ yik Noa timu sën nenër gagek yohvu yam rangah lo, om

Anutu gin yi, gegin yi alam nemadvahi-bevidek-luu medenedo nivesa ving.

⁶ Log vo nyëvewen vu alam Sodom los Gomora ving nebë saga. Anutu vesi beggang bu böp luu sënë rak nengwah megga sir bemalaj maya verök yi. Gevewev meris mu nedo. Nebë saga in bë nabë alam degeruu demij vu Anutu, og kwaj bo nah gagek wirek hen sagi, lob dejak ni nabë rëk denatök vu nyëvewen nabë sënë. ⁷ Gak Lot og yi mehö yohvu, om Anutu ko yi vër in Sodom los Gomora, benedo nivesa gesu mala ma rë. In Lot ayo maggin böpata in alam nij paya hir baggëb lu ngaa sën denevong lo. ⁸ Yönon, mehö niröp sënë nedo ving sir beyö nelë hir ngaa nipaya los nengo hir gagek nipaya yoh vu buk pin. Yi og ayo yö neggëp niröp, om ayo maggin rot in hir ngaa nipaya sën denevong medenekeyëh horek lo. ⁹ Yönon, Mehöböp neko alam sën denesepa lok yi lo vër in ngaa nipaya sën neseggi sir lo, genetung alam nij paya medenedo rot in na berup dok buk sën gengo hir gagek gebo nyëvewen dok nah vu sir lo.

¹⁰ Lob alam-gagek-kuungsën lo saga vahi rëk degeko nipaya nyëvewen böpata rot kesuu. Sir sën ahëj neving ngaa-ningöhek-baggëb-yi mu medenesepa lok, gekwaj nevo Mehöböp aye bë ngaa meris lo. Alam nebë sënë deneko sir rak bedenesepa lok yö kwaj mu. Om sën su deneggöneng rë, gedenenër pelë rak angër yagek yi. ¹¹ Angër lo dekesuu alam gagek kuungsën sënë, genij wëek böpata rot kesuu sir ving. Rëk mu su denenër pelë rak sir rë, gesu denenër sir rangah vu Mehöböp rë. ¹² Gak alam gagek kuungsën sënë, og denenër pelë rak ngaa

sën su derak ni rë lo. Sir nebë reggu sën kwaj masën lo, om sën kwaj neya vu navij medenesepa loḵ ngaa-navij-yi mu. In ataj ko sir in bë mehõnon denajom sir ahon bedengis sir medenadiik. Om yik ngaa nipaya sën denesepa loḵ lo rëḵ gevong bemalaj nama na verõḵ yi. ¹³ Rëḵ degeḵo nyëvewen nipaya doḵ nah hir ngaa nipaya. In su ahëj neving rot bë dega nos bõp los denanum bël niwëëk pangsën buk mu rë, gaḵ denevong rangah atov ving. Log deneloḵ ya ving ham beham los newa nos-ahëvingsën-yi loḵ ti. Rëḵ mu denetetuhin ham gekwaj vesa in ngaa nipaya sën denevong vu ham agi, om sir nebë ngaa ningõhek gengaa nipaya loḵ len. ¹⁴ Malaj anon medenelë avëh yoh vu buk in bë degodeḵ sir. Lob malaj su yoh vu bë rëḵ gevuu ngaa nipaya rë, gaḵ ma verõḵ yi. Alam sënë denepelëpin alam sën su ayoj niwëëk rë lo, bedenedadii sir ya in bë degevong ngaa nipaya geving sir. Ayoj yõ tahu sir loḵ aggata sën ayoj nevu nevu in mehõ ngwë hir ngaa lo, om Anutu rëḵ kevoh alam sënë na verõḵ yi. ¹⁵ Alam-gägek-kuungsën lo sënë deruu demij vu aggata nivesa, om sën deneketul loḵ medeneya jeggin jeggin, beya denesepa loḵ Beyor nalu Balaam sën ahë neving monë pangsën rot benëḵo rak terotsën lo vaha. ¹⁶ Dogi su denevengwëng rë, rëḵ mehõnenër-gägek-rangahsën Balaam yi dogi vengwëng nebë mehõnon benër Balaam yi ngaa nipaya sën nevong agi rangah. Lob ggërin ngaa kwamasën sën bë gevong lo.

¹⁷ Log alam-gägek-kuungsën nebë sënë, og sir nebë bël veyë sën netewii ya lo. Gesir nebë beggob sën sang neḵo meneya jeggin jeggin lo. Om

Anutu ggooin nyëg mala vahis verök yi rak vu sir in bë demedo dok. ¹⁸ Sir sënë denevengwëng avij böp medenekö sir rak in gägek meris meris sën anon ma lo. Lob denevo bël lok alam sën nahën denevuu ngaa-alam dahis-yi ya lo, lob tum newaj nerak in baggëb los navij yi ngaa nipaya aggagga beyah denesepa lok sir. ¹⁹ Alam gägek kuungsën sënë denenër vu sir bë rëk degekö sir vër in horek pin besu deginengin sir rë. Rëk mu sir yö nahën denedo los ngaa nipaya sën neduu sir lo. In degwa nebë sënë bë ngaa sën kesuu mehöti lo, og mehö saga neggurek babu benesepa lok rot. ²⁰ Yönon, derak hil Mehöböp Yesu Kerisi sën kö hil yom lo ni, lob deveya in ngaa ningöhek nipaya sën neggëp dob agi bedeyom. Rëk mu nabë degërin sir nah bedega jak ngaa nipaya sënë gökin menaduu sir ahon, og rëk demedo paya na verök yi kesuu muginsën. ²¹ In derak aggata sagi ni bedekö horek vabuung sënë ggovek ya, lok yom deruu demij vu. Gak bë yö demedo dug in ngaa niröp sënë yi aggata, og sagak nivesa vu sir. ²² In devong balam hib wirek hir gägek los kwa ti sënë anon rak rak sir nebë, “Anöö yah negga nyë muteksën ggökin.” Log gägek ngwë neggëp ving bë, “Böök ripek lok bël ggovek, lok tum yah sis madöp ggökin.”

3

Mehöböp Rëk Nom Yönon Rot

¹ Sa mehö lo-e! Sa kevu kapiya ngwë sënë netu luu vu ham. Lok kapiya luu sënë og sa kevu gägek in bë bër ham kwamin in gägek vahi gökin beham jak ni nivesa. ² Log ham kwamin bo nah gägek sën

Anutu-yi-alam-vabuung denenër rangah wirek bë rëk anon jak lo. Geham kwamin bo Mehöböp sën ko hil yom lo yi horek sën ham sinarë lo denër vu ham lo geving.

³ Ham jak sënë ni namugin nabë Buk-tamusën dus jak, og alam sën denenër pelësën lo rëk deberup bedegevong noh vu kwaj nipaya medenanër pelë nabë, ⁴“Nër bë rëk nom gökin-a? Lob mak yom benedo tena? Su yom rë! Alam hib wirek dediik ya, geyam beyam verup gwëbeng sënë, rëk mu ngaa pin yö neggëp loḵ ben nebë sën wirek Anutu tung lo.” ⁵ Alam pelësën sënë nij nelël bë su kwaj sero medejak ngaa sënë ni nabë: Vu muginsën og Anutu nër, lob yagek anon rak. Log nër, lob dob ggooin yi rak in loo benedo loḵ loo vuheng atov. ⁶ Lob dob nedo rot, loḵ mëm Anutu nër, lom mëm bël vuuk meggërin dob bekevoh ngaa pin ya.

⁷ Lob Anutu nër ving bë yagek los dob sën denedo gwëbeng agi, og nengwah rëk ga. Rëk mu gëp degegin buk sën Anutu nom mebo nyëvewen dok nah vu alam sën deneruu demij vu yi lo be-malaj nama rë. ⁸ Rëk mu sa mehö lo-e, ham su kwamin birek in ngaa timu sënë: Mehöböp su nelë buk timu nebë dus gengebek 1,000 nebë ading rot rë, gaḵ nelë luho bë luho neggëp ti. ⁹ Mehöböp su nesis buk rak rak in ngaa sën nenër menevenuh ya vorot lo nebë mehönon vahi sën kwaj nevo bë denanër gagek medengis jak jak lo rë. Gaḵ ahë neving bë alam pin degërin sir in mehöti su mala nama, om sën nahën nejom yi ahon genegin ham.

Dob Los Yagek Sënë Rëk Malaj Nama Na

10 Rêk mu buk sên Mehöböp nom lo, og rêk nam nabë sên alam hodek deneyam. Dok buk sagi, og yagek rêk tetap böpata log mala nama na. Log ngaa mahen mahen pin sên nedo loḵ lo, og rêk niḵerus jaḵ bedetek, log nengwah ga megovek na. Log nengwah rêk ga dob los ngaa pin sên mehönnon desemu menedo lok lo geving. 11 Ngaa pin sênë rêk nama na nabë sênë. Om ham pasang gwevong ngaa niröp mu, begwegin ham gesepa dok Anutu yi aggata noh vu buk pin. 12 Geham medo gwegin Anutu yi buk sên yagek rêk natum dok benama na, log ngaa mahen mahen pin niḵerus jaḵ bedetek benengwah ga begovek na lo. Lob ham gwetung malamin geham bo kwamin in buk sênë in lob natök nam pevis. 13 In hil nehegin yagek los dob mewis sên Anutu nêr bê rêk getung bengaa niröp mu yö gëp dok lo.

Hil Malad Sepa Megegin Mehöböp

14 Sa mehö lo-e, yiḵ ham negin ngaa sênë, om ham nimin wëek begwegin ham nivesa in vu tamusên og ngaa nipaya ti, ma gagek ti, su gëp vu ham. Gaḵ ham los Anutu medo los gagek ahë yes. 15 Rêk ham kwamin bo sên Mehöböp nejom yi ahon benahubin hil lo nabë: Sênë tatekin aggata in bê hil agërin hil nah vu yi. Lob Mehöböp vo kwa nivesa vu hil arid Paulus sên hil ahëd neving yi lo, bekevu gagek yiḵ nebë sênë yök vu ham ving. 16 Kê'! Log loḵ yi ḵapiya pin sên lo, og kevu gagek rak ngaa sênë ving. Rêk mu gagek sên neggëp loḵ yi ḵapiya agi lo la, og su degwaj neggëp rangah rë, om hil nehevong huk böp in bê natök vu degwa. Lob alam dug dug los alam sên nij wëek ma lo

vahi, og deneyoh paya medenekö degwa yööhu verup rak yi gagek sënë, gerak gagek sën neggëp loḵ Anutu-yi-ḵapiya vahi lo ving. Om sënë rëḵ gevong bermalaj nama.

¹⁷ Sa mehö lo-e, ham rak ni muḡin bë alam nebë sënë rëḵ deberup, om ham ngo gwegin ham nivesa rot. In alam sën su denebë nengaj vu horek rë lo rëḵ detetuhin ham mededadii ham nah, lob ham su rëḵ bare nimin wëëk rë geham rëḵ bës. ¹⁸ Gaḵ ham rak hil Mehöböḵ Yesu Kerisi sën neḵo hil yom lo ni beham ḵo yi semusemu nyëmasën. Nebë saga, om ham pasang gweḵo semusemu vu yi los gweḵo kwamin vu yi noh vu buk, in ham jaḵ ni rot. Hil gaḵo arë jaḵ na vavunë rot gwëbeng sënë gerëḵ gëḵ degwata los degwata nabë saga. Yönon!

Gagek Mewis
The New Testament in the Central/Mapos dialect of the
Buang language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long
Niugini

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3